

การประชุมเสนอผลงานวิจัยระดับชาติ มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช ครั้งที่ 6

The 6th STOU National Research Conference

ผลการใช้ชุดกิจกรรมแนะแนวเพื่อพัฒนาพฤติกรรมการมีจิตสาธารณะของนักศึกษาหอพักชั้นปีที่ 2

มหาวิทยาลัยราชภัฏกาญจนบุรี

The Effects of Guidance Activities Package to Develop Public of the Second Year Students
in Kanchanaburi Rajabhat University Dormitories

วัฒนา วงศ์ษาบุตร (wattana wongsabut) ¹ ลัดดาวรรณ ณ ระนอง (Laddawan Na Ranong) ²

นิรนาท แสนสา (Niranart Sansa) ³

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อ (1) เปรียบเทียบผลการใช้ชุดกิจกรรมแนะแนวเพื่อพัฒนาพฤติกรรมการมีจิตสาธารณะของนักศึกษาหอพักชั้นปีที่ 2 มหาวิทยาลัยราชภัฏกาญจนบุรีก่อนทดลองและหลังการทดลอง และ (2) เปรียบเทียบผลการใช้ชุดกิจกรรมแนะแนวเพื่อพัฒนาพฤติกรรมการมีจิตสาธารณะของนักศึกษาหอพักชั้นปีที่ 2 มหาวิทยาลัยราชภัฏกาญจนบุรีภายหลังการทดลองกับระยะติดตามผล กลุ่มตัวอย่างในการวิจัยเป็นนักศึกษาหอพักชั้นปีที่ 2 มหาวิทยาลัยราชภัฏกาญจนบุรี จังหวัดกาญจนบุรี ปีการศึกษา 2558 จำนวน 30 คน ได้มาโดยการสุ่มอย่างง่าย และได้รับการฝึกด้วยชุดกิจกรรมแนะแนวเพื่อพัฒนาพฤติกรรมการมีจิตสาธารณะ จำนวน 12 ครั้ง เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ ชุดกิจกรรมแนะแนวเพื่อพัฒนาพฤติกรรมการมีจิตสาธารณะ และแบบวัดพฤติกรรมการมีจิตสาธารณะ ซึ่งมีค่าความเที่ยงเท่ากับ .92 สถิติที่ใช้วิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และการทดสอบค่าที ผลการวิจัย ปรากฏว่า (1) ภายหลังการทดลอง นักศึกษากลุ่มทดลองมีพฤติกรรมการมีจิตสาธารณะสูงขึ้นอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 และ (2) พฤติกรรมการมีจิตสาธารณะของนักศึกษากลุ่มทดลองระยะหลังการทดลองกับระยะติดตามผลไม่แตกต่างกัน

คำสำคัญ ชุดกิจกรรมแนะแนว พฤติกรรม จิตสาธารณะ นักศึกษาหอพัก

¹ มหบัณฑิตหลักสูตรศึกษาศาสตร สาขาวิชาศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช w_wongsabut@hotmail.com

² รองศาสตราจารย์ ดร. สาขาวิชาศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช

³ ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. สาขาวิชาศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช

การประชุมเสนอผลงานวิจัยระดับชาติ มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช ครั้งที่ 6

The 6th STOU National Research Conference

Abstract

This research aimed 1) to compare the pretest –posttest of the effects of guidance activities package to develop the public service behaviors of the second year students in Kanchanaburi Rajabhat university dormitories and 2) to compare the achievement in using the guidance activities package to develop the public service behaviors of the second year students in Kanchanaburi Rajabhat university dormitories. The sample consisted of the second year students in Kanchanaburi Rajabhat university dormitories. Simple random sampling was used in the sampling of 30 persons. The instruments were the guidance activities package and the behavior test the statistics used in this study were percentage, mean, standard deviation and t-test. The research findings were 1) after the experiments, the experimental group had significantly higher scores on public service behaviors at .01 level and 2) the public service behaviors from the post test and the follow-up results of the experimental group not difference.

Keywords: Guidance activities package, Public service behavior, Student dormitory

การประชุมเสนอผลงานวิจัยระดับชาติ มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช ครั้งที่ 6

The 6th STOU National Research Conference

บทนำ

จากสภาพสังคมในปัจจุบันพบว่าคนในสังคมยังเห็นประโยชน์ส่วนตนมากกว่าประโยชน์ส่วนรวม (ประมวล 2545:2) ทั้งนี้เป็นเพราะความเจริญทางด้านเทคโนโลยีมีผลกระทบต่อทุกระบบในสังคม ทำให้คนในสังคมสนใจแต่การดำรงชีวิตของตนเองเพื่อตอบสนองความต้องการพื้นฐาน ทำให้เกิดความเห็นแก่ตัวส่งผลให้สังคมอ่อนแอ (วรฉัตร ไตรทิตย 2552: 2 อ้างในหุทัย อาจปรุ 2544: 1) ซึ่งข้อมูลดังกล่าว สอดคล้องกับรายงานผลโครงการสำรวจสภาวะเยาวชนไทย พุทธศักราช 2541 (จรรยา เศรษฐบุตร จิรจิต บุญชัยวัฒนาและอัญชลี วรางค์รัตน์ 2541) ที่ศึกษากลุ่มตัวอย่างวัยรุ่นชายกับวัยรุ่นหญิงอายุระหว่าง 15 – 24 ปี จำนวน 4,376 คน พบว่า เยาวชนไทยปัจจุบันขาดความรับผิดชอบอย่างชัดเจน แต่กลับมีความต้องการที่มุ่งเน้นผลประโยชน์ส่วนตน และมีความประสงค์ที่จะประกอบอาชีพทางด้านธุรกิจการเงินเป็นส่วนใหญ่ และจากรายงานผลการวิเคราะห์สภาพปัญหาทางการศึกษาไทย โดยคณะกรรมการศึกษาศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย(เสนอห์ จามริก และคณะ 2531) ที่เสนอว่า การศึกษาไทยปัจจุบัน เน้นระบบการแข่งขัน ทำให้บุคคลในสังคมได้รับโอกาสทางการศึกษาไม่เท่าเทียมกันและมีแนวโน้มที่จะเอื้อประโยชน์ต่อคนที่อาศัยอยู่ในสังคมที่เจริญกว่า นอกจากนี้ยังทำให้นักเรียนเกิดการเรียนแบบเอาตัวรอด ไม่คำนึงถึงเพื่อน ซึ่งแสดงให้เห็นว่าพฤติกรรมของคนในสังคมปัจจุบัน และรวมถึงพฤติกรรมของนักเรียนในสังคมที่เป็นสถานศึกษามีพฤติกรรมที่มุ่งเน้นผลประโยชน์ที่ตนเองจะได้รับเป็นหลักโดยไม่คำนึงถึงผลที่จะเกิดต่อบุคคลอื่นและส่วนรวม

แผนพัฒนามหาวิทยาลัยราชภัฏกาญจนบุรี พ.ศ.2550-2559 เป็นแนวทางในการบริหารงานของมหาวิทยาลัยตามแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 11 (พ.ศ.2555-2559) นโยบายการบริหารงานราชการแผ่นดิน 2555-2558 กรอบแผนอุดมศึกษาระยะยาว 15 ปี (พ.ศ.2551-2565) รวมถึงกรอบนโยบายของสภามหาวิทยาลัยเพื่อกำหนดทิศทางการบริหารมหาวิทยาลัย ซึ่งมีวัตถุประสงค์หลัก คือ สร้างบัณฑิตที่มีความรู้ความสามารถ มีคุณธรรม จริยธรรม มีจิตสาธารณะและความรับผิดชอบต่อสังคม สามารถพัฒนาตนเองอย่างต่อเนื่อง ทนต่อการเปลี่ยนแปลง เพื่อให้ประสบความสำเร็จในการประกอบอาชีพ และมีความสุขในการดำรงชีวิตตามหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง และสามารถทำงานร่วมกับประชาคมอาเซียน คุณลักษณะบัณฑิตตามอัตลักษณ์ของมหาวิทยาลัยราชภัฏกาญจนบุรี ต้องมีความรับผิดชอบต่อ ดูแลรักษาสาธารณสมบัติ ทรัพยากร และสิ่งแวดล้อมของท้องถิ่น มีน้ำใจเอื้อเฟื้อเผื่อแผ่ต่อผู้อื่น และเสียสละให้กับส่วนรวม มีจิตอาสา เข้าร่วมปฏิบัติงานโดยสมัครใจเพื่อประโยชน์ของส่วนรวม/ของท้องถิ่นและไม่หวังผลตอบแทน มีคุณธรรม จริยธรรม มีจิตสำนึกในความเป็นไทย (กองนโยบายและแผนสำนักงานอธิการบดีมหาวิทยาลัยราชภัฏกาญจนบุรี 2555)

การพัฒนานักศึกษาด้านจิตสาธารณะ เป็นการสร้างจิตสำนึกให้นักศึกษามีส่วนร่วม มีความตื่นตัวต่อความเป็นไปของบ้านเมือง เห็นความสำคัญของทรัพยากรมนุษย์ทั้งสติปัญญาและจะต้องมีคุณธรรม จริยธรรมเป็นพลเมืองที่มีความกล้าหาญทางจริยธรรม คำนึงถึงประโยชน์ของส่วนรวม สามารถอยู่ร่วมกับผู้อื่นได้ด้วยความแตกต่าง จะต้องรู้จักการเอาใจใส่เป็นธุระและเข้าร่วมในเรื่องของส่วนรวมที่ใช้ประโยชน์ร่วมกันของกลุ่ม มีการใช้ของส่วนรวมอย่างรับผิดชอบ มีการดูแลรักษาสมบัติของส่วนรวมในวิสัยที่ตนสามารถทำได้ และมีการเคารพสิทธิในการใช้สาธารณสมบัติของผู้อื่น ตระหนักถึงปัญหาที่เกิดขึ้นในสังคม เชื้อมั่น กล้าตัดสินใจ และอาสาพาตัวเองไปทำ

การประชุมเสนอผลงานวิจัยระดับชาติ มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช ครั้งที่ 6

The 6th STOU National Research Conference

กิจกรรมด้วยตนเอง การรับรู้เหตุการณ์ อารมณ์ความรู้สึก ความอ่อนไหว การเข้าถึงประสบการณ์ การลงมือปฏิบัติจริงผ่านกระบวนการคิดอย่างมีวิจารณญาณ การพูดคุยปรึกษาหารือ การมีเพื่อนร่วมอุดมคติ ล้วนแต่เป็นสิ่งที่หล่อหลอมจิตใจให้รู้จักทำงาน เสียสละแก่ผู้ที่ลำบาก ดังนั้น จิตสาธารณะจึงเป็นสิ่งที่จำเป็นที่มีคุณค่า มีประโยชน์ต่อการพัฒนาสังคมและประเทศชาติ โดยเฉพาะสังคมปัจจุบันที่มีการแข่งขันกันสูง

การปลูกฝังจิตสาธารณะ ชลัญธร ชินบุตร (2553) ศึกษาการพัฒนาการดำเนินงานเพื่อปลูกฝังความเป็นผู้มีจิตสาธารณะของนักเรียน โรงเรียนกันทรลักษณ์วิทยา อำเภอกันทรลักษณ์ จังหวัดศรีสะเกษ พบว่า การพัฒนาการดำเนินงานเพื่อปลูกฝังความเป็นผู้มีจิตสาธารณะของนักเรียนโรงเรียนกันทรลักษณ์วิทยา จังหวัดศรีสะเกษ ในวาระรอบที่ 1 โดยใช้กลยุทธ์การประชุมเชิงปฏิบัติการ การอบรมสั่งสอนชี้แนะด้วยวาจา กิจกรรมเพื่อสังคมและสาธารณประโยชน์ ประกอบด้วย กิจกรรมรู้จักเก็บรู้จักใช้ใส่ใจสาธารณะสมบัติ กิจกรรมร่วมใจประหยัดน้ำ-ไฟช่วยชาติ กิจกรรมเยาวชนยุคใหม่ใส่ใจสิ่งแวดล้อม กิจกรรมเยาวชนยุคใหม่ใส่ใจสังคม และการนิเทศติดตาม ทำให้นักเรียนส่วนใหญ่มีพฤติกรรมเป็นไปตามความมุ่งหมายในการปลูกฝังความเป็นผู้มีจิตสาธารณะแต่ยังมีนักเรียนบางส่วนยังไม่ให้ความสนใจในการทำกิจกรรม เช่น ยังคงหลบหลีก เฉยชา ไม่เกิดความตระหนัก ไม่เห็นความสำคัญและไม่ให้ความร่วมมือ ซึ่งต้องได้รับการพัฒนาเพื่อปลูกฝังความเป็นผู้มีจิตสาธารณะต่อไปในวาระรอบที่ 2 โดยใช้กลยุทธ์การนิเทศติดตามแบบมีส่วนร่วมจัดกิจกรรมประกวดบุคคลต้นแบบในดวงใจ ทำให้นักเรียนส่วนใหญ่มีพฤติกรรมเป็นไปตามความมุ่งหมายในการปลูกฝังความเป็นผู้มีจิตสาธารณะ เห็นความสำคัญของการมีส่วนร่วมในการดูแลรักษาสาธารณะสมบัติและสิ่งแวดล้อมของโรงเรียน โดยให้ความสำคัญต่อส่วนรวมมากขึ้นเห็นได้จากการที่นักเรียนมีความกระตือรือร้นในการปฏิบัติตนเป็นผู้มีจิตสาธารณะเพื่อให้เป็นที่ยอมรับ พยายามพัฒนาตนเองให้เป็นคนหนึ่งที่เพื่อนสามารถเลือกให้เป็นบุคคลต้นแบบในดวงใจเป็นบุคคลที่เป็นที่ยอมรับของกลุ่มต่อไป

กิจกรรมแนะแนวเป็นกิจกรรมที่ส่งเสริมและพัฒนาความสามารถของนักเรียนให้เหมาะสมตามความแตกต่างระหว่างบุคคล สามารถค้นพบและพัฒนาศักยภาพของตน เสริมสร้างทักษะชีวิต ภูมิภาวะทางอารมณ์การเรียนรู้เชิงพหุปัญญา และการสร้างสัมพันธภาพที่ดี กรมวิชาการ กระทรวงศึกษาธิการ (2545: น.6) ชุดกิจกรรมแนะแนวจึงเป็นอีกทางเลือกที่น่าสนใจในการนำมาพัฒนาพฤติกรรมจิตสาธารณะ เพราะชุดกิจกรรมจะช่วยส่งเสริมและพัฒนาในด้านต่างๆได้ นอกจากนี้ สมร ทองดีและปราณี รามสูตร (2545: น.8-10) ยังได้กล่าวไว้ว่าการดำเนินกิจกรรมแนะแนวหากกระทำได้เหมาะสม จะส่งผลดี ต่อผู้รับบริการในการแก้ปัญหา เช่น การทะเลาะวิวาท พฤติกรรมเบี่ยงเบนทางเพศ ปัญหายาเสพติด การขาดความมีระเบียบวินัย ขาดคุณธรรมจริยธรรมและความรับผิดชอบ ซึ่งหากได้รับการช่วยเหลือที่เหมาะสม โดยกระบวนการทางการแนะแนวก็จะเป็นทางเลือกหนึ่งที่แก้ปัญหาได้ ซึ่งส่งผลดีต่อผู้เกี่ยวข้อง ชุมชน สังคม และผู้รับบริการได้พัฒนาตนเองแล้วยังสามารถสร้างคุณประโยชน์แก่สังคม ช่วยให้อยู่ร่วมกับผู้อื่นได้อย่างมีความสุข ซึ่งเป็นเป้าหมายที่สังคมปรารถนาให้เกิดขึ้น

ดังนั้น การส่งเสริมให้นักศึกษามีจิตสาธารณะ ถือเป็นภารกิจประการหนึ่ง ซึ่งผู้วิจัยมีหน้าที่ในการดูแลนักศึกษาหอพักมหาวิทยาลัยราชภัฏกาญจนบุรี มีความสนใจที่จะพัฒนาพฤติกรรมการมีจิตสาธารณะของนักศึกษาหอพักโดยใช้ชุดกิจกรรมแนะแนวเพื่อเสริมสร้างให้นักศึกษามีพฤติกรรมที่แสดงออกต่อบุคคลอื่นหรือสถานการณ์

การประชุมเสนอผลงานวิจัยระดับชาติ มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช ครั้งที่ 6

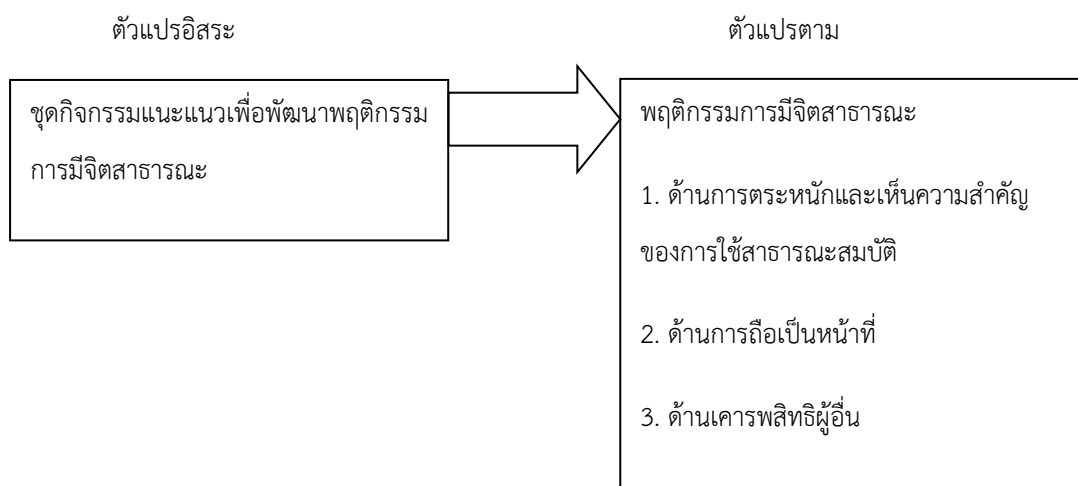
The 6th STOU National Research Conference

ด้วยการปฏิบัติหน้าที่ของตนในฐานะสมาชิกที่ดี มีส่วนสร้างสรรค์ความเจริญงอกงามให้แก่สังคม เป็นบุคคลที่มีคุณค่าในสังคมและประเทศชาติต่อไป

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อเปรียบเทียบผลการใช้ชุดกิจกรรมแนะแนวเพื่อพัฒนาพฤติกรรมการมีจิตสาธารณะของนักศึกษาหอพักชั้นปีที่ 2 มหาวิทยาลัยราชภัฏกาญจนบุรีก่อนทดลองและหลังการทดลอง
2. เพื่อเปรียบเทียบผลการใช้ชุดกิจกรรมแนะแนวเพื่อพัฒนาพฤติกรรมการมีจิตสาธารณะของนักศึกษาหอพักชั้นปีที่ 2 มหาวิทยาลัยราชภัฏกาญจนบุรีภายหลังการทดลองและระยะติดตาม

กรอบแนวคิดการวิจัย

ระเบียบวิธีการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้ เป็นการวิจัยกึ่งทดลอง (Quasi Experimental Research) แบบมีกลุ่มเดียว ทดสอบก่อนและหลังการทดลอง (One-Group Pretest-Posttest Design)

ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ประชากรเป็นนักศึกษาหอพักชั้นปีที่ 2 มหาวิทยาลัยราชภัฏกาญจนบุรี อำเภอเมือง จังหวัดกาญจนบุรี ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2558 จำนวน 62 คน

กลุ่มตัวอย่างเป็นนักศึกษาหอพักชั้นปีที่ 2 มหาวิทยาลัยราชภัฏกาญจนบุรีอำเภอเมือง จังหวัดกาญจนบุรี ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2558 ที่ได้มาจากการสุ่มอย่างง่ายจากประชากรเป็นกลุ่มทดลอง 30 คน

การประชุมเสนอผลงานวิจัยระดับชาติ มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช ครั้งที่ 6

The 6th STOU National Research Conference

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้มี 2 ประเภท คือ

1. เครื่องมือที่ใช้สำหรับการทดลอง ได้แก่ ชุดกิจกรรมแนะแนวเพื่อพัฒนาพฤติกรรมการมีจิตสาธารณะ จำนวน 12 กิจกรรม

2. เครื่องมือที่ใช้สำหรับวัดตัวแปรตาม ได้แก่ แบบวัดพฤติกรรมจิตสาธารณะตรวจสอบความสอดคล้องของข้อคำถามกับวัตถุประสงค์และนิยามศัพท์ด้วยวิธีการหาดัชนีความสอดคล้อง (index of Item-Objective Congruence: IOC) พบว่า IOC สูงกว่า 0.60 ทุกข้อ จากนั้นมาหาค่าความเที่ยงด้วยวิธีการหาค่าสัมประสิทธิ์แอลฟา (Alpha Coefficient) ของครอนบาค โดยมีค่าความเที่ยง (Reliability) เท่ากับ .92

ผลการวิจัย

1. ข้อมูลส่วนบุคคล นักศึกษาหอพักชั้นปีที่ 2 มหาวิทยาลัยราชภัฏกาญจนบุรี จังหวัดกาญจนบุรีจำนวน 30 คน เป็นเพศหญิง จำนวน 21 คน คิดเป็นร้อยละ 70.00 เพศชาย จำนวน 21 คน คิดเป็นร้อยละ 30.00

2. เปรียบเทียบพฤติกรรมการมีจิตสาธารณะของนักศึกษาหอพักชั้นปีที่ 2 กลุ่มทดลอง ก่อนและหลังการทดลองโดยใช้ชุดกิจกรรมแนะแนวพัฒนาพฤติกรรมการมีจิตสาธารณะ

ตารางที่ 1 แสดงผลวิเคราะห์คะแนนพฤติกรรมการมีจิตสาธารณะของนักศึกษากลุ่มทดลอง ก่อนและหลังการโดยใช้ชุดกิจกรรมแนะแนวพัฒนาจิตสำนึกสาธารณะ

กลุ่มตัวอย่าง	n	$\bar{X}$	S.D.	df	t
ก่อนการทดลอง	30	3.18	.916	29	3.535 **
หลังการทดลอง	30	3.88	.517		

** มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

จากตารางที่ 1 แสดงให้เห็นว่าภายหลังจากการใช้ชุดกิจกรรมแนะแนวเพื่อพัฒนาพฤติกรรมการมีจิตสาธารณะของนักศึกษากลุ่มทดลอง มีพฤติกรรมการมีจิตสาธารณะสูงขึ้นกว่าก่อนการทดลองอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

3. เปรียบเทียบผลการใช้ชุดกิจกรรมแนะแนวเพื่อพัฒนาพฤติกรรมการมีจิตสาธารณะของนักศึกษาหอพักชั้นปีที่ 2 ภายหลังการทดลองและระยะติดตามผล

การประชุมเสนอผลงานวิจัยระดับชาติ มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช ครั้งที่ 6

The 6th STOU National Research Conference

ตารางที่ 2 การแสดงผลวิเคราะห์คะแนนพฤติกรรมการมีจิตสาธารณะของนักศึกษาในกลุ่มทดลองภายหลังการใช้ชุดกิจกรรมแนะแนวพัฒนาพฤติกรรมการมีจิตสาธารณะ และระยะติดตามผล

กลุ่มตัวอย่าง	n	$\bar{X}$	S.D.	df	t
หลังการทดลอง	30	3.88	.517	29	1.112
ระยะติดตามผล	30	4.04	.471		

จากตารางที่ 2 แสดงให้เห็นว่า ภายหลังการทดลองใช้ชุดกิจกรรมแนะแนวเพื่อพัฒนาพฤติกรรมการมีจิตสาธารณะกับระยะติดตามผล พบว่า พฤติกรรมการมีจิตสาธารณะของนักศึกษาในกลุ่มทดลองกับระยะติดตามผลไม่แตกต่างกัน

อภิปรายผล

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาผลของการใช้ชุดกิจกรรมแนะแนวเพื่อพัฒนาพฤติกรรมการมีจิตสาธารณะของนักศึกษาหอพักชั้นปีที่ 2 มหาวิทยาลัยราชภัฏกาญจนบุรี จังหวัดกาญจนบุรี สามารถอภิปรายผลการวิจัยได้ดังนี้

1. ผลจากการใช้ชุดกิจกรรมแนะแนวที่มีต่อการพัฒนาพฤติกรรมการมีจิตสาธารณะภายหลังการใช้ชุดกิจกรรมแนะแนว พบว่า นักศึกษาหอพักกลุ่มทดลองมีพฤติกรรมการมีจิตสาธารณะสูงกว่าก่อนใช้ชุดกิจกรรมแนะแนวพัฒนาพฤติกรรมการมีจิตสาธารณะ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ ระดับ .01 เป็นไปตามสมมติฐานข้อที่ 1 ที่ตั้งไว้ ทั้งนี้เพราะ การใช้ชุดกิจกรรมแนะแนวที่ประกอบไปด้วยเทคนิคต่างๆ ได้แก่ การแสดงบทบาทสมมติ การสำรวจ การระดมสมอง การวิเคราะห์เหตุการณ์ปัจจุบัน สถานการณ์จำลอง สถานการณ์จริง การอภิปรายกลุ่ม เกม เข้าสอดแทรกในการทำกิจกรรม ซึ่งสอดคล้องกับ สมร ทองดี และปราณี รามสูต (2545: น.48) กล่าวว่า ขั้นตอนของกิจกรรมแนะแนวที่จัดในชั้นเรียนควรประกอบด้วย ขั้นนำเข้าสู่กิจกรรม ขั้นดำเนินการ ขั้นสรุปและขั้นประเมินผลกิจกรรมเพื่อมุ่งหวังให้ผู้รับบริการนำผลการเรียนรู้จากกิจกรรมไปใช้ประโยชน์ โดยใช้แนวคิดจากทฤษฎีการเรียนรู้แบบมีส่วนร่วม (Participatory Learning) ที่เน้นการเรียนรู้เชิงประสบการณ์ (Experiential Learning) และการเรียนรู้ด้วยกระบวนการกลุ่ม (Group process learning) ซึ่งนักการศึกษาส่วนใหญ่ยอมรับว่า การเรียนรู้แบบมีส่วนร่วมจะเสริมสร้างผู้รับบริการทั้งกระบวนการคิดและการปฏิบัติ นำไปสู่การปรับเปลี่ยนและพัฒนาพฤติกรรม ซึ่งผู้ให้บริการต้องกระตุ้นให้ผู้รับบริการได้เป็น "ผู้ร่วมทำกิจกรรม" ไม่ใช่ "ผู้สังเกตการณ์" และต้องจัดกิจกรรมให้ผู้รับบริการมีอารมณ์ร่วมสนุกสนานมีชีวิตชีวา โดยอาจใช้เกม เพลง นิทาน ข่าว กรณีศึกษา ฯลฯ เป็นสื่อแนวทางในการจัดกิจกรรมที่เน้นการเรียนรู้เชิงประสบการณ์ และสอดคล้องกับผลการศึกษาของ อรณัฐา โยธะกา (2551: น.65-68) ได้ศึกษาผลการใช้ชุดกิจกรรมแนะแนวเพื่อพัฒนาพฤติกรรมรับผิดชอบต่องานของนักเรียนวัยรุ่นตอนต้น พบว่า นักเรียนที่ได้รับการฝึกด้วยชุดกิจกรรมแนะแนวเพื่อพัฒนาพฤติกรรมรับผิดชอบต่องาน มีพฤติกรรมรับผิดชอบสูงกว่านักเรียนที่ไม่ได้รับการฝึกด้วยชุดกิจกรรมแนะแนวเพื่อพัฒนาพฤติกรรมรับผิดชอบต่องาน อย่างมี

การประชุมเสนอผลงานวิจัยระดับชาติ มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช ครั้งที่ 6

The 6th STOU National Research Conference

นัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 และผลการวิเคราะห์ความแปรปรวนระหว่างการศึกษาการฝึกกับลักษณะมุ่งอนาคตควบคุมพบว่า นักเรียนที่ได้รับการฝึกและนักเรียนที่ไม่ได้รับการฝึกด้วยชุดกิจกรรมแนะแนวเพื่อพัฒนาพฤติกรรมรับผิดชอบต่อสังคม มีพฤติกรรมรับผิดชอบต่อสังคมไม่แตกต่างกันส่วนนักเรียน 2 กลุ่มที่มีลักษณะอนาคต-ควบคุมตนสูงและกลุ่มที่มีลักษณะมุ่งอนาคต-ควบคุมตนที่มีพฤติกรรมรับผิดชอบต่อสังคมแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ .05

2. ผลจากการเปรียบเทียบพฤติกรรมการมีจิตสาธารณะของนักศึกษาภายหลังทดลองและระยะติดตามผลพบว่า มีพฤติกรรมจิตสาธารณะไม่แตกต่างกัน ซึ่งเมื่อสิ้นสุดกิจกรรมผู้วิจัยมีการพูดคุยปฏิสัมพันธ์ติดตาม และนักศึกษากลุ่มทดลองยังอยู่ในความดูแลของผู้วิจัยทำให้นักศึกษาได้นำความรู้ และทักษะมาปฏิบัติ เปิดโอกาสกระตุ้นและยั่วยุให้นักศึกษามีส่วนร่วมในการอภิปรายแลกเปลี่ยนความคิดเห็น เรียนรู้แก้ปัญหาและปฏิบัติงานร่วมกันให้ได้มากที่สุด มีการมอบหมายความรับผิดชอบให้ทำงานในกิจกรรมนั้น ๆ มีการสร้างความสัมพันธ์กันอย่างไม่ใกล้ชิด เรียนรู้หน้าที่ของตน มีการช่วยเหลือพยายามเข้าใจกัน ให้ความร่วมมือเห็นอกเห็นใจกัน เรียนรู้แลกเปลี่ยนความคิดเห็นซึ่งกันและกัน มีการนำเอาเทคนิคกระบวนการกลุ่ม เรียนรู้เข้าใจตนเองและเข้าใจผู้อื่น ตลอดจนปลูกฝังนิสัย เจตคติ ความคิดริเริ่มสร้างสรรค์และจริยธรรมเข้าไปด้วย เปิดโอกาสให้นักเรียนได้ทำการศึกษาค้นคว้าด้วยตนเองด้วย ดังนั้น ชุดกิจกรรมแนะแนวเพื่อพัฒนาพฤติกรรมการมีจิตสาธารณะ จึงส่งผลให้นักศึกษากลุ่มทดลองมีคะแนนดี และมีความคงทนของพฤติกรรม แม้จะมีการเว้นช่วงเวลาหลังการทดลองแล้วก็ตาม ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ มยุรี วิสุทราศัย (2547: น.67-70) ได้ศึกษาผลการใช้ชุดกิจกรรมแนะแนวที่มีต่อการตระหนักรู้ในตนเองของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 ผลการวิจัยพบว่า มีปฏิสัมพันธ์ระหว่างวิธีการทดลอง กับระยะเวลาของการทดลองอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 นักเรียนที่ได้รับชุดกิจกรรมแนะแนวมีการตระหนักรู้ในตนเองสูงกว่ากลุ่มควบคุม ในระยะหลังการทดลอง และระยะติดตามผล อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ.05 นักเรียนกลุ่มที่ได้รับชุดกิจกรรมแนะแนวมีการตระหนักรู้ในตนเอง ในระยะหลังการทดลองและระยะติดตามผล สูงกว่าระยะก่อนการทดลอง อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 นักเรียนกลุ่มที่ได้รับชุดกิจกรรมแนะแนวมีการตระหนักรู้ในตนเอง ในระยะหลังการทดลอง กับระยะติดตามผลไม่แตกต่างกัน

ข้อเสนอแนะ

1. ควรนำชุดกิจกรรมแนะแนวเพื่อพัฒนาพฤติกรรมการมีจิตสาธารณะไปใช้กับกลุ่มที่มีลักษณะใกล้เคียง
2. การนำชุดกิจกรรมแนะแนวไปใช้ ควรศึกษาวิธีการใช้ให้ละเอียดและควรมีการปรับปรุงเนื้อหาให้เหมาะสมกับวัยและปัญหา
3. ควรมีการติดตามผลอย่างต่อเนื่อง เพื่อความคงทนของพฤติกรรมที่พึงประสงค์

ข้อเสนอแนะในการทำวิจัยครั้งต่อไป

1. ควรทำการศึกษาผลของการใช้ชุดกิจกรรมแนะแนวเพื่อพัฒนาคุณลักษณะที่พึงประสงค์ในด้านอื่นๆ เช่น การเห็นคุณค่าของตนเองและผู้อื่น ทักษะการใช้ชีวิต
2. ศึกษาปัจจัยอื่นๆที่อาจมีผลต่อการฝึกเพื่อการพัฒนาพฤติกรรมที่พึงประสงค์

การประชุมเสนอผลงานวิจัยระดับชาติ มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช ครั้งที่ 6

The 6th STOU National Research Conference

เอกสารอ้างอิง

- กรมวิชาการ กระทรวงศึกษาธิการ. (2545). เอกสารประกอบหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 คู่มือบริหารจัดการแนะแนว: กรุงเทพมหานคร: ศูนย์กลางคณาจารย์.
- กองนโยบายและแผน สำนักงานอธิการบดี มหาวิทยาลัยราชภัฏกาญจนบุรี. (2555), แผนพัฒนามหาวิทยาลัยราชภัฏกาญจนบุรี 2556-2559: เพชรเกษมพรินติ้ง.
- จรรยา เศรษฐบุตร จิรจิต บุญชัยวัฒนา และอัญชลี วรารัตน์. (2541). รายงานสำรวจสถานะเยาวชนไทย. กรุงเทพมหานคร: สถาบันวิจัยประชากรและสังคม มหาวิทยาลัยมหิดล.
- ชลัญธร ชินบุตร.(2553). การพัฒนาการดำเนินงานเพื่อปลูกฝังคุณมีจิตสาธารณะของนักเรียนโรงเรียนกันทรลักษ์วิทยา อำเภอกันทรลักษ์ จังหวัดศรีสะเกษ. วิทยานิพนธ์ปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต สาขาการบริหารการศึกษา. มหาวิทยาลัยมหาสารคาม, มหาสารคาม.
- วรรณิตร ไตรทิพย์.(2552). ผลการใช้ชุดกิจกรรมแนะแนวเพื่อพัฒนาพฤติกรรมการทำประโยชน์ต่อส่วนรวมของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 โรงเรียนบ้านถนน (ประสมทรัพย์ประชานุกุล1) จังหวัดบุรีรัมย์ วิทยานิพนธ์ปริญญาศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต แขนงวิชาการแนะแนว สาขาวิชาศึกษาศาสตร์.มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช, นนทบุรี.
- ประเวศ วะสี. (2545). วิถีมุขยในศตวรรษที่ 21 สู่ภูมิใหม่แห่งการพัฒนา. กรุงเทพมหานคร: มูลนิธิสดศรี-สฤษดิ์วงศ์
- มยุรี วิสุทราชัย. (2547). ผลการใช้ชุดกิจกรรมแนะแนวที่มีต่อการตระหนักรู้ในตนเองของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 วิทยานิพนธ์ปริญญาศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต. มหาวิทยาลัยบูรพา,ชลบุรี.
- สมร ทองดี และปราณี รามสูตร. (2545). แนวคิดในการพัฒนากิจกรรมแนะแนว ในประมวลสาระชุดวิชาการพัฒนาเครื่องมือและกิจกรรมแนะแนว หน่วยที่ 9 (หน้า 1-66). นนทบุรี: มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช สาขาวิชาศึกษาศาสตร์.
- อรณัญญา โยธะกา. (2551). ผลการใช้ชุดกิจกรรมแนะแนวเพื่อพัฒนาพฤติกรรมรับผิดชอบต่อสังคมของนักเรียนวัยรุ่นตอนต้น วิทยานิพนธ์ปริญญาศึกษาศาสตรบัณฑิต แขนงวิชาการแนะแนว สาขาวิชาศึกษาศาสตร์ : มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช